

Roerdomp (*Botaurus stellaris*)

De foto van Ruurd Jelle

Wie zich begin april 's ochtends in de rietlanden begeeft, heeft een goede kans om de Roerdomp (*Botaurus stellaris*) te horen. Het geluid lijkt op een misthoorn en klinkt met name in de vroege ochtend. Het geeft het gevoel alsof er iemand in het riet op een lege fles zit te blazen. Het zien van de Roerdomp is echter een ander verhaal. In deze bijdrage vertelt Ruurd Jelle over zijn avonturen met Roerdampen en hoe bijgaande foto tot stand is gekomen.

Al jaren investeer ik uren in het fotograferen van deze prachtige soort. Voor mij is de Roerdomp onomstreden de mooiste vogelsoort van Nederland. De afgelopen jaren waren de winters bij vlagen nogal koud en dan heb je een goede kans deze vogel aan te treffen. Zodra alles bevriest, krijgen ze het zwaar en zoeken de vogels die plekken op waar het water stroomt en dus open blijft. Als er geen sneeuw ligt, kun je ze ook aantreffen op grasland langs het riet waar ze op zoek zijn naar muizen. De winter die we net achter de rug hebben was echter een zeer zachte, waardoor de Roerdampen zich in die periode aardig schuil wisten te houden. Overigens was dit winterweer prima voor de soort waarvan er in de winter van 2012-2013 alleen in Friesland al zeker dertig dood gevonden werden. Dat wil trouwens niet zeggen dat het dan om Nederlandse broedvogels gaat. Wij krijgen er in de winter namelijk vogels uit het noorden en oosten van Europa bij, terwijl onze eigen broedvogels weg kunnen trekken. Een gezenderde Roerdompdame uit Nederland vertrok een week na het broedseizoen en via Normandië bracht ze de winter door in de suikerrietvelden van Gambia. Een ander vrouwtje zat het afgelopen jaar al voor de derde winter op rij in Engeland! Dit alles toont ook maar weer aan hoe weinig we over de Roerdomp weten. Het zenderproject van onder andere Vogelbescherming Nederland gaat zeker een enorme bijdrage leveren aan het vergroten van de kennis van deze soort (http://www.vogelbescherming.nl/vogels_beschermen/zenderonderzoeken/roerdomp).

Maar terug naar het zien van de vogel in Nederland. Het vriest begin april dan wel niet meer, maar het is een goede tijd om Roerdampen waar te nemen. De basisingrediënten zijn een overjarig rietveld met daarnaast een stuk gemaaid nat riet. Het is ook wel fijn als er al eens een vogel gehoord is in het desbetreffende terrein. De volgende stap is dan een eenvoudige: wachten! Vroeg in de ochtend of in de

late avond koffie mee en een bevriende vogelaar, want dan houd je het in de regel langer vol. Zo zit ik vaak uren met mijn vogelmaatje Mark de Vries te wachten tot de vogel ergens opduikt. Na jaren ervaring weet ik inmiddels het volgende zeker: een ochtend of avond zonder Roerdomp betekent niet dat de vogel er niet was. Nee, dan hebben wij hem of haar niet gezien! Begin april ontdekten we een vogel in een rietveldje dat nog geen meter breed was. Eigenlijk een pluk riet in een sloot. Mark zag iets bewegen en ja, het was een Roerdomp. Het heeft zonder overdrijven tien minuten geduurd, voordat ik de vogel zag staan. In die meter riet kon de vogel geen kant op, maar als ze niet bewegen is het bijna onmogelijk hem te ontdekken. Een week later trof ik hem weer aan maar nu vol in de zon aan de rand van het riet. Het betere werk dus. Na een half uur kwam er wat beweging in en deed hij een stap terug het riet in. Werkelijk nog geen halve meter, maar hij was toen al onzichtbaar.

Het verwondert me enorm dat een vogel zo'n goede schutkleur kan hebben. Het nadeel met Roerdampen is wel dat ze heel traag bewegen. Het kan dus zo een uur duren voordat de vogel een beetje knap voor de lens staat of voordat een vogel überhaupt het riet uitloopt. Geduld is dus het sleutelwoord. De vogel op de foto staat op een pas gemaaid rietland wat ook deels in brand heeft gestaan. Een foto die ondanks het open veld toch mooi de schutkleuren van de vogel toont. Erg mooi is de snavel in het broedseizoen. De washuid onder het oog aan de basis van de snavel krijgt dan een prachtige blauwige kleur. Dit duurt een paar maanden en dan zwakt dit weer af net als bij de Blauwe reiger en Ooievaar ook het geval is met de snavelkleur. Al met al maakt de soort mij iedere winter en ieder voorjaar weer gek. Ik sta dit jaar alweer voor de zoveelste keer dagen en uren te posten om ze te zien te krijgen en ik kan u vertellen: "Het verveelt nooit!". Heeft u dus nog een ochtend tijd dan zou ik zeggen: ga naar een goede plek, koffie mee en wachten maar!

Ruurd Jelle van der Leij
Verzetsstraat 3
8923 CP Leeuwarden
email rjvanderleij@gmail.com
website: <http://www.pbase.com/ruurdjellervanderleij/roerdomp>